

raadsmededeling

onderwerp	Herinrichting Bloemenbuurt
zaaknummer	Z/18/110324/237223
portefeuillehouder	H. Sahin
team	Beheer en Onderhoud
opgesteld door	M.P.W. van Veldhuizen
datum voorstel	18 december 2018

Geachte raad,

mededeling Op 21 juni 2018 heeft u het Bomenbeleid vastgesteld. Dit vormt het afwegingskader bij uitvoering van projecten in de openbare ruimte, waaronder de Bloemenbuurt.

De werkzaamheden in de Bloemenbuurt bestaan uit rioleringswerkzaamheden, herinrichting en vervanging van bomen in een deel van de buurt. In de Bloemenbuurt zijn na de bewonersavond van 8 oktober 2018 en reacties daarop, drie locaties opnieuw bekeken. Dit betreft de bomen in de Violenlaan, de Akeleilaan en de Anemonenlaan. Daarover informeren we u in deze raadsmededeling.

Bomenbeleid

Het vastgestelde bomenbeleid is er op gericht om een divers en gezond bomenbestand te garanderen voor de toekomst. U streeft naar een bomenbestand dat goed beheerbaar, toekomstbestendig en duurzaam is. Dit wilt u zo veel mogelijk in samenspraak met bewoners doen. Ook is in het Bomenbeleid vastgelegd dat de richtlijnen uit het Handboek Bomen van Norminstituut Bomen worden gehanteerd. Dit is een zorgvuldige bundeling van gestandaardiseerde procedures, normen en kwaliteitseisen die betrekking hebben op de uitvoering van werkzaamheden in, rond en met bomen, met als doel een gedegen kwaliteitszorg voor bomen te waarborgen.

Een divers, vitaal en duurzaam bomenbestand draagt bij aan het behoud en versterking van het groene karakter van Oegstgeest. Met het Bomenbeleid heeft u de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. Kwaliteit voor kwantiteit

Er is gekozen voor een meer duurzame inrichting van de openbare ruimte. Door te investeren in kwaliteit wordt het bomenbestand duurzamer. Door goede boven- en ondergrondse groeiplaatsen kunnen nieuwe bomen langer mee en uitgroeien tot hun volwassen maat. Het bomenbestand wordt vitaler. Hiermee worden snoeiwerkzaamheden, overlast of voortijdige verwijdering van de boom voorkomen.

2. Integrale aanpak

Vervanging van bomen gebeurt waar mogelijk integraal waarbij werkzaamheden worden gecombineerd (riolerings- of herinrichtingswerkzaamheden). Een integrale aanpak geeft de mogelijkheid om minder vitale bomen met een beperkte levensduur gelijktijdig te vervangen en nieuwe groeiplaatsen goed en duurzaam in te richten volgens de richtlijnen uit het Handboek Bomen. Door dit zoveel mogelijk integraal te doen beperken we overlast en gebruiken we budgetten efficiënt.

3. Status van de bomen

Bij een herinrichting wordt rekening gehouden met de status van betrokken bomen. Monumentale en beeldbepalende bomenlijst-bomen zijn leidend in het ontwerp. Bij (overige) bomen in beschermd dorpsgezicht bepalen de locatie en het soort werkzaamheden in combinatie met de vitaliteit en

toekomstverwachting van de bomen of ze kunnen blijven staan. Bij een herinrichting in beschermd dorpsgezicht wordt alleen geïnvesteerd in vitale bomen die een minimale levensverwachting hebben van 10-15 jaar met daarbij een geringe invloed van de werkzaamheden op de bomen.

4. De juiste boom op de juiste plaats

Door bomen te planten die geschikt zijn voor de lokale omstandigheden bereiken we een grotere diversiteit, voorkomen we monoculturen, is het bomenbestand gezonder en beter bestand tegen plagen en ziekten. Het bomenbestand wordt hiermee klimaat- en toekomstbestendig en duurzamer.

5. Participatie door bewoners

Werkzaamheden in de straat zijn veelal noodzakelijk, zoals vervangingen van riolering of herinrichting. Of bomen waarvan de groei stagneert, die ziek of gevaarlijk zijn en vervangen moeten worden. We informeren bewoners over de noodzakelijke werkzaamheden en betrekken bewoners uit de directe woonomgeving bij de keuze van nieuwe bomen.

Bloemenbuurt

De openbare ruimte wordt ingericht en gebruikt door verschillende disciplines. In de uitwerking van het bomenbeleid blijken in de praktijk de wensen vanuit het boombeheer soms te botsen met andere belangen zoals verkeer, parkeren, trottoirs en kabels en leidingen. Uitgangspunt is om binnen de aanwezige mogelijkheden de omstandigheden voor de bomen zo optimaal mogelijk te maken uitgaande van de richtlijnen in het Handboek Bomen van Norminstituut Bomen. Voor iedere locatie betekent dit maatwerk en moeten alle belangen steeds opnieuw worden gewogen zoals in het bomenbeleid benoemd.

Anemonenlaan

De Anemonenlaan biedt ruimte om op duurzame wijze extra bomen te planten. Het is wenselijk waar mogelijk extra bomen aan te planten om straten waar vanwege de beperkte groeiruimte minder bomen terug geplant kunnen worden te compenseren. Hiermee blijft het totaal aantal bomen in de wijk ongeveer gelijk en de groene uitstraling van de wijk voor de toekomst behouden. In de Anemonenlaan staan aan de noordzijde van de straat bomen. In de nieuwe situatie komt het wegprofiel meer noordwaarts waardoor ook aan de zuidzijde van de straat ruimte is voor duurzame aanplant van bomen. 70% van de bewoners uit de appartementen wenst hier geen bomen vanwege het uitzicht. Om tegemoet te komen aan de zorgen van bewoners kiezen we hier voor kleinere (transparante) bomen. De soortkeuze wordt in een later stadium voorgelegd aan bewoners. De Adviescommissie Groen en Natuur en Bomenbond adviseren beide hier kleinere bomen te planten.

Violenlaan

De 10 bomen in de Violenlaan blijken niet te worden geraakt door de riolerings-werkzaamheden en kunnen behouden blijven. Hiermee blijft een belangrijke noord-zuid lopende groenstructuur van volwassen vitale bomen in het midden van de wijk in tact.

Akeleilaan

In de Akeleilaan worden de zeven esdoorns vervangen door zeven nieuwe bomen. Het afwegingskader voor het besluit de bomen in de Akeleilaan te vervangen is het Bomenbeleid met de daarin o.a. de vastgestelde uitgangspunten die hierboven zijn beschreven. Wij hebben hierbij het volgende overwogen:

1. Kwaliteit voor kwantiteit

Door ontoereikende groeiplaatsen stagneert de groei van de bomen en zullen de beheerlasten verder toenemen. Dit vertaalt zich naar onder andere wortelopdruk van het trottoir. Regelmatig moet dood hout worden verwijderd. De bomen zijn hierdoor kwetsbaar voor ziektes en zullen verder aftakelen. De bomen zijn vanwege overlast al veelvuldig gesnoeid, staan zeer dicht op de erfgrans en het trottoir is hier door de sterke wortelopdruk en de breedte van de stammen ontoegankelijk en onveilig. De maatregelen die in het verleden al zijn genomen (snoei, herstel bestrating) hebben niet tot een oplossing geleid.

De richtlijnen in het Handboek Bomen geven een negatief handhavingsadvies voor bomen die bij een Boom Effect Analyse een toekomstverwachting van 10-15 jaar krijgen en waarbij de invloed van de werkzaamheden op de bomen –zoals hier het geval- aanzienlijk is. Door de bomen te vervangen

en vitale nieuwe bomen goede groeiplaatsen te geven krijgt de Akeleilaan een duurzame inrichting. Vitale bomen hebben al op korte termijn meer kwaliteit en natuurwaarde door een vollere kroon. Ze leveren een waardevolle bijdrage aan de biodiversiteit, zijn veel beter in staat fijnstof e.d. af te vangen en hebben een positief effect op de waterhuishouding. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het bomenbeleid.

2. Integrale aanpak

Bij een integrale aanpak worden budgetten efficiënt besteed en overlast beperkt. Nu is budget beschikbaar binnen het rioleringsproject. Daarna zal de vervanging van de bomen drukken op het budget Vervanging groen. Dit wordt geraamd op € 12.500,-. Het budget Vervanging groen is dan niet meer toereikend om het bomenbestand op peil te houden.

En door de bomen nu te vervangen worden bewoners niet opnieuw geconfronteerd met ingrijpende werkzaamheden in hun straat en de overlast die daarmee gepaard gaat.

Het nu laten staan van de bomen in de Akeleilaan leidt tot ingrijpende aanpassingen en hoge toekomstige kosten met als blijvend resultaat een niet optimaal wegprofiel:

- Aan beide zijden van de weg komen parkeerplaatsen. Om uit te kunnen stappen is hierlangs vanuit verkeersveiligheid een trottoir noodzakelijk. Daar waar nieuwe bomen in een nieuw trottoir worden geïntegreerd moet in deze situatie een trottoir tussen bomen en parkeerplaatsen worden gerealiseerd waarbij de bomen voldoende ruimte moeten krijgen. De totale breedte van het trottoir neemt daarmee fors toe en komt op 3.35 m. Dit heeft consequenties voor de groenstrook aan de overzijde.
- Gevolg van handhaving van de bomen is dat het wegprofiel moet opschuiven richting flat om zo ruimte voor de bomen, trottoir en parkeerplaatsen te realiseren die voldoen aan de vereiste normen. Het wegprofiel schuift 1.50 m westwaarts op en komt dicht bij de flats te liggen. Hiermee komt de groenstrook aan de westzijde voor een deel te vervallen. Deze groenstrook is deels ingericht en in onderhoud bij bewoners. Zij pleiten voor behoud ervan.
- Bewoners van de woningen aan de oostzijde kunnen bij behoud van de bomen de parkeerstrook niet rechtstreeks bereiken. Zij moeten omlopen. Dit is vooral voor mindervalide bewoners bezwaarlijk. De aanleg van een pad tussen de bomen door in combinatie met de aanleg van een trottoir kan dit tijdelijk oplossen, maar ook hier zal bij handhaving van de bomen weer wortelopdruk ontstaan. Wanneer wordt gekozen het trottoir te laten vervallen of alleen een uitstapstrook aan te brengen zijn de parkeerplaatsen (voor mindervaliden) alleen via een omweg en via de rijbaan bereikbaar. Vanuit verkeersveiligheid is dit onwenselijk.
- Het later aanpassen van het wegprofiel naar de optimale inrichting is zeer kostbaar. Dit wordt geraamd op € 60.000,- en daarmee niet reëel geacht. Door nu de weg aan te passen op de bestaande zeven bomen ontstaat een wegprofiel dat niet optimaal is maar dan wel voor de toekomst vast ligt.

De genoemde kostenramingen zijn op basis van het huidige prijspeil.

3. Status van de bomen

De bomen in de Akeleilaan staan niet in beschermd dorpsgezicht, hebben een toekomstverwachting van 10-15 jaar (bij ongewijzigde omstandigheden) en de invloed van de werkzaamheden op de bomen is beoordeeld als aanzienlijk. Vanuit het afwegingskader van het door u vastgestelde bomenbeleid ligt een extra investering om deze bomen nog een beperkt aantal jaren te laten staan niet voor de hand.

4. De juiste boom op de juiste plaats

In overleg met bewoners worden zeven groot uitgroeiende bomen aan de oostzijde terug geplant. De groenstrook aan de overzijde die grotendeels in tact kan blijven en voor een deel in beheer is bij bewoners krijgt naast acht nieuwe bomen een beplanting die zal bijdragen aan de biodiversiteit in de straat.

5. Participatie door bewoners

Alhoewel een deel van de bewoners uit de wijk de bomen wil laten staan is bij direct aanwonenden geen draagvlak voor behoud van de zeven esdoorns in de Akeleilaan.

Na een pleidooi van enkele bewoners uit de wijk is gezocht naar locaties in de wijk waar bomen

behouden kunnen blijven. Dit leek gevonden in de Akeleilaan omdat daar alleen de herinrichtingswerkzaamheden impact hebben op de bomen en niet de rioleringswerkzaamheden. Bij behoud van de bomen zijn echter aanpassingen nodig aan het wegprofiel, trottoir en de groenstrook aan de overzijde van de weg. Dit heeft geen draagvlak bij 84% van de direct aanwonenden die uitkijken op de bomen, een deel van de groenstrook onderhouden en gebruik moeten kunnen maken van de trottoirs. Zij pleiten voor vervanging van de bomen.

6. Adviescommissie Groen en Natuur en Bomenbond zijn geraadpleegd.

De adviezen zijn tegenstrijdig. De adviescommissie adviseert op basis van de breed gedragen wens van direct aanwonenden, op basis van de integrale aanpak en op basis van de uitgangspunten van het bomenbeleid de bomen te vervangen. De Bomenbond adviseert de bomen te laten staan. Zij zien geen noodzaak de bomen te kappen en noemen argumenten als wortelopdruk, plak door luizen, ontoegankelijkheid van het trottoir en een verzoek van het merendeel van de aanwonenden onjuist.

Plak door luizen wordt in het Bomenbeleid inderdaad als een te accepteren vorm van lichte overlast beschreven wordt, die hoort bij het wonen in een groene omgeving. De argumenten van wortelopdruk, ontoegankelijkheid van het trottoir en de wensen van direct aanwonenden achten wij basis van het bomenbeleid bij een integrale afweging echter wel relevant.

Conclusie

Wij zijn van mening dat de gewijzigde situatie in de wijk vraagt om heroverweging van alle belangen. In de eerdere afweging zijn zowel de wens van direct aanwonenden als het behoud van bomen elders in de wijk niet meegewogen.

Doordat de bomen in de Violenlaan kunnen blijven staan blijft een belangrijke groenstructuur voor de wijk behouden. Op wijkniveau wordt daarmee tegemoet gekomen aan de wens om een deel van de bestaande bomen te kunnen behouden.

Dit vraagt binnen het hierboven beschreven afwegingskader van het Bomenbeleid een heroverweging van alle belangen in de Akeleilaan om tot een structurele duurzame oplossing voor de lange termijn te komen.

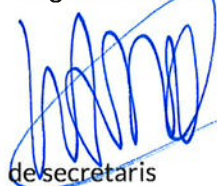
We concluderen dat duurzame kwaliteitsverbeteringen slechts mogelijk zijn door de bomen in de Akeleilaan toch te vervangen door 7 nieuwe bomen.

De uitvoering van het bomenbeleid vraagt maatwerk. Wij denken dat we hiermee recht doen aan de uitgangspunten van het door u vastgestelde bomenbeleid waarin een zorgvuldige afweging van de diverse disciplines in de openbare ruimte steeds opnieuw plaats moet vinden. Net als u en als onze inwoners streven we naar een bomenbestand dat goed beheerbaar, toekomstbestendig en duurzaam is. De bomen zijn belangrijk voor een gezonde en duurzame leefomgeving. Een divers, vitaal en duurzaam bomenbestand draagt bij aan het behoud en versterking van het groene karakter van de Bloemenbuurt en van Oegstgeest.

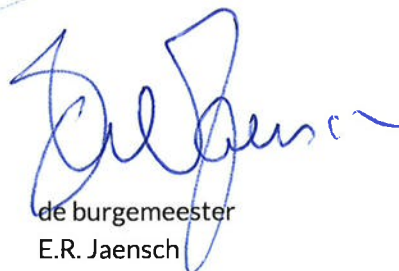
bijlage(n)

1. Petitie m.b.t. bomen Anemonenlaan (in te zien bij griffie)
2. Petitie m.b.t. bomen Akeleilaan (in te zien bij griffie)
3. Advies AGN
4. Advies Bomenbond
5. Inrichtingsplan Akeleilaan

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest

de secretaris
H.A. Leegstra

de burgemeester
E.R. Jaensch